

I går blev jag korsfäst med Kristus, i dag förhärligas jag med honom

I går slaktades Lammet och dörrposterna stänktes med hans blod, medan Egypten sörjde över sin förstfödde. Men mordängeln och hans offerkniv, fruktansvärd och skräckinjagande, gick förbi oss (2 Mos. 12), ty vi var skyddade av det dyra blodet. Denna dag har vi helt lämnat Egypten med dess grymma tyrann Faraos och hans hårda uppsyningsmän, vi har befriats från arbetet med tegel och halm (2 Mos. 5), och ingen förbjuder oss att fira uttågets fest – vår påsk, och fira den inte med gammal surdeg, inte med onskans och fördärvets surdeg, utan med renhetens och sanningens osyrade bröd (1 Kor. 5:8), och inte föra med oss någonting av Egyptens gamla och onda surdeg.

I går blev jag korsfäst med Kristus, i dag förhärligas jag med honom. I går dog jag med honom, i dag får jag åter liv med honom. I går begravdes jag med honom, i dag står jag åter upp med honom. Låt oss i dag offra till honom (jfr 2 Mos. 23:15, 34:20, 5 Mos. 16:16), som har lidit och uppstått för oss. Ni tänker kanske att jag håller på att säga guld eller silver eller dyrbara ting eller lysande stenar till sällsamma priser, denna jordens sköna material som kommer att bli kvar här och i vilket de onda och de som är slavar under jordiska ting och denna världens furste har den största delen – låt oss hellre offra oss själva, vilket är den dyraste och mest lämpliga gåvan till Gud. Låt oss offra till hans avbild det som är gjort till denna bilds likhet. Och låt oss bli medvetna om vår egen värdighet. Låt oss ära urbilden. Låt oss lära känna detta mysteriums kraft och förstå vad Kristus har dött för.

Låt oss bli som Kristus, eftersom Kristus blev som vi. Låt oss bli gudar för hans skull, eftersom han för vår skull blev människa. Han tog på sig själv en låg ställning för att han skulle ge oss en högre. Han blev fattig, för att vi genom hans fattigdom skulle bli rika (2 Kor. 8:9). Han antog en tjänares gestalt (Fil. 2:7) för att vi skulle bli befriade från trældomen (Rom. 8:21). Han kom ner för att vi skulle stiga upp. Han blev frestad, för att vi skulle övervinna. Han blev föraktad för att vi skulle få ära. Han dog för att rädda oss från döden. Han steg upp till himlen för att vi som ligger framstupa i synden skulle lyftas upp till honom. Må var och en av er ge allt till honom: offra allt till honom som gav sig själv till lösen för oss, som priset för vår återlösning (Matt. 16:22, 20:28). Men när någon börjar fatta detta mysterium i Kristus och att det han gjort har han gjort för honom, så kommer han inte att ge någonting med mindre han ger sig själv.

*Gregorius av Nazians (PG 35),
översatt av Olof Andrén
(Evangeliets ljus III, sid. 99f)*

Påskens seger i nederlagets kyrka

Kan det finnas ett starkare uttryck för nederlag än att bli avrättad – att lida den definitiva och oersättliga förlusten av sitt liv, en förlust som aldrig kan göras ogjord, hur mycket den än kan beklagas och hyllas av andra?

Är inte de kristnas nederlag framställt för alla världens TV-tittare, när vi i IS senaste mordvideo ser tjugo kristna från Egypten och en från Ghana, teatraliskt klädda som Guantanamofångar, var och en ledas av sin egen svartklädd knivbödels längs stranden av Medelhavet i Libyen, för att sedan tillsammans tvingas på knä och få halsarna avskurna?

Den koptiska kyrkan har redan förvandlat händelsen till en seger. En av dess biskopar har offentligen och uttryckligen meddelat att kyrkan på Kristi befallning och i hans efterföljelse har förlåtit mördarna deras gärning. Det onda kan bara övervinnas med det goda, »Fader, förlåt dem, de vet inte vad de gör...». Och de 21 dödade är av den koptiske påven förklarade som äkta martyrer, som avlagt det ultimata trosvittnesbördet. Scenen har av artisten Tony Rezk gjorts om till en ikon, spridd över hela världen. I den ser vi de 21 martyrerna som segrare, knäböjande med ögonen fästa på sin Herre Kristus, fortfarande klädda i sina orangea overaller men också med samma blodröda vittnesmantel som Kristus bär korsad över bröstet. Kristus räcker välkomnande ut sin hand till sina vittnen, och deras martyrkronor av guld kommer ner från himlen, medan Kristusbekännelsens lugn präglar deras ansikten. Det onda syns inte, bara segern över det.

Så kyrkan kan bara segra då? Nej! Även om ett martyrium för Kristi skull inte är nederlag, så finns det ett kyrkans nederlag. Det består inte främst i de ständigt vikande siffrorna för medlemskap i Västerlandet och medlemmarnas bruk av nådemedlen, utan i många kristnas egen funktionella ateism. När vi, delaktiga i vår kulturs materialism och bekväma inomvärldslighet, börjar anpassa oss till dess bönetystnad och otro och i handling förnekar Jesu uppståndelses verklighet och unika kraft att frälsa, det är då vi själva och kyrkan avlägsnar oss från tillvarons hjärta. Konformismen med världens tänkesätt, den inre sekulariseringen, är kyrkans verkliga nederlag.

Att fira påsk i anda och sanning år 2015 borde innebära att vi och hela vår svenska kyrka tackar våra bröder martyrerna för att ha öppnat våra ögon för Kristi verklighet och att den är värd allt en människa kan ge. Vårt val står mellan att se den egyptiska kyrkans behandling av den ohyggliga händelsen i Libyen som ett försök att *put a good face on it*, eller som att *put a true face on it*. Är det sant att död har vänts till seger på Golgata och därför också för alla som dör för sin Kristusbekännelsens skull – eller är det en tröstande myt? Den frågan gäller tillvarons innersta och eviga beskaffenhet även för dem som inte kommer i närheten av att riskera något för sin tros skull, dvs. för oss. Den ställs och besvaras varje år i kyrkans påskfirande, där varje människa erbjuds att gå in i både frågan och svaret genom att absorbera Kristi liv i sitt eget. Segern är vunnen nu och i evighet!